	سؤالات تشریحی(علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)	
۹	نتایج قراردادهای گلستان و ترکمانچای را بنویسید؟۲ مورد	۱
۱۰	دلایل مخالفت روسیه با نهضت مشروطه ایران چه بود. ۲ مورد	۱
۱۱	دو مورد از زمینه ها و علل جنگ جهانی اول را نام ببرید؟	۱
۱۲	مفاد قرارداد۱۹۱۹م. که بین ایران و انگلستان در دوره وثوق الدوله منعقد شد را بنویسید؟	۱
	موفق باشید.	۲۰

www-kanoon-ir

Printed by BoltPDF (c) NCH Software. Free for non-commercial use only.

امتحان نوبت اول تاریخ دوازدهم علوم انسانی	به نام خدا	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۳۰
نام و نام خانوادگی:	اداره کل آموزش و پرورش استان کرمان مدیریت آموزش و پرورش شهرستان قلعه گنج شورای دولتی حکمت دیماه ۱۴۰۲	ساعت شروع: ۱۰:۳۰ صبح مدت امتحان:۸۰ دقیقه

ردیف	« ملتی که کتاب نمی خواند باید کل تاریخ را تجربه کند . »	بارم
۱	جمله های صحیح و غلط را مشخص کنید. الف: تأسیس مدرسه دارالفنون و ایجاد دارالطباعهٔ دولتی و دارالترجمه همایونی در زمان مظفرالدین شاه بود.ص ☐ غ ☐ ب: انگلستان در دوره ملکه الیزابت به قدرت اول جهان تبدیل شد. ص ☐ غ ☐ ج: در دوره قاجار مسئولیت محاسبه و گردآوری مالیاتها و نظارت بر امالک دیوانی و سلطنتی بر عهده مستوفی بود. ص ☐ غ ☐ د: هنر تعزیه در دوره ناصرالدین شاه گسترش پیدا کرد. ص ☐ غ ☐ ه: محمدعلی شاه پادشاهی سست عنصر، بی اراده و بیمار بود و توانایی سروسامان دادن به امور کشور را نداشت. ص ☐ غ ☐ و: رهبری مبارزات مردم الجزایر را عمرمختار بر عهده داشت. ص ☐ غ ☐	۱/۵
۲	جاهای خالی را با واژگان مناسب پر کنید. الف: نخستین شرق شناسی که با مطالعه کتیبه بیستون موفق به خواندن خط میخی شد ..... بود. ب: انقلاب صنعتی با اختراع و تکمیل ماشین بخار درکشور..... آغاز گردید. ج: نخستین استعمارگرانی که وارد هند شدند ..... و ..... بودند. د: مطابق عهدنامه ..... روسیه مناطق وسیعی از سرزمینهای ایران در شرق دریای کاسپی را از ایران جدا کرد. ه: در دوره قاجار، بی بی خانم استرآبادی، مدرسه جدیدی را با عنوان ..... تأسیس کرد. و: اولین جرقه نهضت مشروطه واقعه ..... بود. ز: شروع جنگ جهانی اول در پی قتل ولیعهد کشور ..... به دست یک صرب ملی گرا روی داد.	۲
۳	به سؤالات چهار گزینه ای زیر پاسخ دهید. الف: کدام گزینه های زیر در مورد انتقاد به تاریخ نویسی سنتی صحیح نمیباشد. ۱ .خاوری شیرازی مورخ مشهور دوره فتحعلی شاه و نویسنده کتاب تاریخ ذو القرنین و علاقه مند به حقیقت نویسی و مختصر نویسی ونکوهش تملق گویی می باشد. ۲ . محمدحسن خان اعتمادالسلطنه میگوید: «تاریخ نگار را هم لازم است که راست گفتاری پیشه کند ... فرشته را دیو نخواند و دیو رافرشته نداند...». ۳ .خورموجی مؤلف کتاب حقایق اخبار ناصری از مورخان عصر ناصری، نخستین کسی است که از امیر کبیر ستایش کرد. ۴ . میرزا فتحعلی خان آخوندزاده در رساله ایراد، شیوه تاریخ نویسی رضاقلی خان هدایت را به دلیل استفاده او از شعر در بیان رویدادها و به کار بردن الفاظ مصنوع ادبی مورد انتقاد قرار داد.	۱/۵

Printed by BoltPDF (c) NCH Software. Free for non-commercial use only.

ب: نادر به چه بهانه ای تهماسب دوم را از سلطنت خلع کرد؟

۱ . شکست از روسیه ☐ ۲ . شکست از افغانها ☐ ۳. بی کفایتی ☐ ۴ . جوان بودن ☐

ج: کدام گزینه زیر در مورد سیاست های روسیه صحیح نمی باشد.

۱ .سیاست و اقدام های پترکبیر کشور روسیه را متحول کرد و در مسیر پیشرفت و توسعه طلبی سیاسی و نظامی قرار داد. ☐

۲ .او با استخدام کارشناسان اروپایی، تأسیس مدارس و دانشگاه های جدید و تقویت ارتش به ویژه نیروی دریایی این کشور را به قدرت بزرگی تبدیل کرد. ☐

۳ .مهمترین برنامه های پتر برای قدرتمندکردن روسیه گسترش سرزمین روسیه و دستیابی به دریاهای آزاد بود. ☐

۴ .جانشینان وی نتوانستند به برنامه پتر عمل کنند به همین دلیل روسیه در رقابت با کشورهای استعماگر موفقیتی به دست نیاوردند. ☐

د: ناپلئون در حمله به مستعمرات انگلستان، نخست به کدام کشور حمله کرد؟

۱ . مصر ☐ ۲ . هند ☐ ۳ . امریکا ☐ ۴ . افغانستان ☐

ه: کدام گزینه زیر درباره وضعیت کشاورزی در دوره قاجار صحیح می باشد.

۱ .تجاری شدن کشاورزی ایران در عصر قاجار تغییر زیادی در فنون کشاورزی ایران ایجاد کرد. ☐

۲ . با ورود محصولات جدید کشاورزی از اروپا به ایران، تحولی عظیم در شیوه تغذیه ایرانیان ایجاد شد. ☐

۳ . محصولات غذایی جدیدی مثل گوجه فرنگی و نخود فرنگی در غذای خانوارهای ایرانی جایی نداشتند. ☐

۴ . سیب زمینی اهمیت خودش را به عنوان یکی از محصولات مهم کشاورزی از دست داد. ☐

و: سیاحت نامه ابراهیم بیگ اثر چه کسی است؟

۱ .حاج زین العابدین مراغه ای ☐ ۲ .حاج سیّاح ☐ ۳ .امین السلطان ☐ ۴ . میرزاصالح شیرازی ☐

ز: کدام گزینه زیر در مورد جامعه ملل صحیح می باشد؟

۱ .جامعه ملل شکل اولیه سازمان ملل است. ☐

۲ .جامعه ملل با عضویت هشتاد کشور در ژنو سوئیس تأسیس شد. ☐

۳ .هدف از تأسیس جامعه ملل جلوگیری از سلطه قدرتهای مستکبر بر دنیا بود. ☐

۴ .جامعه ملل با طراحی شکست خوردگان جنگ جهانی اول تأسیس شد. ☐

۴

صطلاحات و مفاهیم تاریخی زیر را معرفی کنید.

الف: آرشیو :

ب اصحاب دایره المعارف :

ج: کارت پستالی :

د: قرارداد ۱۹۰۷م .

Printed by BoltPDF (c) NCH Software. Free for non-commercial use only.

www.kanoon.ir

۵	مقایسهٔ پدیدههای تاریخی: الف: روش و بینش تاریخ نگاری معاصر را با هم مقایسه کنید. ب: ویژگیهای دو نوع محاکم؛ محاکم عرف و محاکم شرع را در دوره قاجار با هم مقایسه کنید؟	۲
۶	اظهار نظر و قضاوت: الف: به نظر شما روحانیون در دوره قاجار به عنوان یکی از گروه های اجتماعی چه نقشی داشتند؟ ب: به نظر شما هدف امیرکبیر در تأسیس دارالفنون و هدف رشدیه در برپایی مراکز آموزشی جدید چه تفاوتهایی داشتند؟	۲
۷	توصیف و فهرست و طبقه بندی اجزا یا ویژگی های پدیده های تاریخی: الف: دو پدیده اقتصادی و اجتماعی انقلاب صنعتی را بنویسید؟ ب: دو مورد از زمینه های ورود تفکر مشروطه خواهی به ایران را ذکر کنید؟	۲
۸	کاربست و شواهد و مدارک تاریخی: ملک زاده یکی از تاریخ نویسان آن عصر (فرزند ملک المتکلّمین) نوشته است: « هرگاه فرصت اجازه می داد که اسامی پانصد نفر اعضای مجلس عالی را از نظر خوانندگان بگذرانم، مشاهده می شد که عدهٔ زیادی از کرسی نشینان باغ شاه و مشاورین و همدستان محمّدعلی شاه که دستشان آغشته به خون آزادی خواهان بود، لباس مشروطه خواهی در برکرده و در صدر مجلس عالی جای گرفته بودند و سهیم و شریک در زمامداری حکومت ملّی بودند و هنوز بیست و چهار ساعت از فتح تهران نگذشته بود که کسانی که باید به دار آویخته می شدند، دوش به دوش نایب السلطنه و سرداران ملّی، به رتق و فتق امور پرداختند» در این متن، ملک زاده چه چیزی را به عنوان مشکل مشروطه بیان میکند؟	۱

Printed by BoltPDF (c) NCH Software. Free for non-commercial use only.

به نام خدا

اداره کل آموزش و پرورش استان کرمان

مدیریت آموزش و پرورش شهرستان قلعه گنج

کلید سؤالات تاریخ دوازدهم علوم انسانی دیماه ۱۴۰۲

ردیف	« ملتی که کتاب نمی خواند باید کل تاریخ را تجربه کند . »	بارم
۱	**جمله های صحیح و غلط را مشخص کنید.** الف: غ ب: غ ج: ص د: ص ه: غ و: غ	۱/۵
۲	**جاهای خالی را با واژگان مناسب پر کنید.** الف: راولینسون ب: انگلستان ج: پرتغالی ها و اسپانیایی ها د: آخال ه: دوشیزگان و: ماجرای نوز بلژیکی ز: اتریش	۲
۳	**به سؤالات چهار گزینه ای زیر پاسخ دهید.** الف: ۲ و ۳ ب: بی کفایتی ج: جانشینان وی نتوانستند به برنامه پتر عمل کنند به همین دلیل روسیه در رقابت با کشورهای استعماگر موفقیتی به دست نیاوردند د: مصر ه: حاج زین العابدین مراغه ای ز: جامعه ملل شکل اولیه سازمان ملل است.	۱/۵
۴	**صطلاحات و مفاهیم تاریخی زیر را معرفی کنید.** الف: محلی که برای نگهداری، حفاظت، مرمت، طبقه بندی و آماده سازی آنها و استفاده محققان ایجاد شده،آرشیو گفته می شود. ب : در این کشور تحت تأثیر عصر روشنگری اروپا، فلاسفه و روشنفکرانی ظهور کردند که اندیشه های آنان مردم را به سوی انقلاب رهنمون ساخت. گروهی از این روشنفکرا ن که به اصحاب دایرۀ المعارف شهرت داشتند، با طرح مباحث علمی و ادبی شروع به انتقاد از وضع موجود کردند ج: بسیاری از معماران به سفارش دربار و ثروتمندان با استفاده د از برخی از عناصر معماری فرنگی و تلفیق آن با معماری ایرانی، سبکی از معماری را به وجود آوردند که در آن عناصر و ویژگی های معماری ایرانی و اروپایی ترکیب شده بود. این بناها که به بناهای « کارت پستالی » معروف شد، بیشتر به تقلید از بناهای اروپایی ساخته و می شدند. د: بر اساس این قرارداد روس و انگلیس، با پادرمیانی فرانسه که از قدرت روزافزون آلمان بیمناک بود، ایران را به سه منطقه تقسیم کردند	۴
۵	**مقایسۀ پدیدههای تاریخی:** الف: در دوره معاصر به تدریج شرایط و بستر مناسبی برای ظهو ر تاریخ نگاری معاصر د ر ایران فراهم آمد. د ر این شیوه تاریخ نگاری، تاریخ نویسان و پژوهشگران با استفاده ا ز روش تحقیق علمی، بهره برداری ا ز مناب ع و اسناد و مدارک معتبر و گزینش و نقد آنها، رویدادهای تاریخی را ارزیابی می کردند و یافته های علمی خود را به زبانی ساده می نوشتند . تاریخ نگاران جدید همچنین	۲

www.kanoon.ir

	تلاش می کردند ا ز نتایج تحقیقات علومی چون باستان شناسی، زبان شناسی، جغرافیا، جامعه شناسی و اسطوره شناسی د ر مطالعه تاریخ بهره مند شوند اساس کار تاریخ نگاری سنتی، غالبا بررسی زندگی پادشاهان و شرح فتوحات آنان بود اما د ر تاریخ نویسی معاصر، به برخی جنبه ها ی سیاسی، نظامی،اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی حیات انسانی بیشتر توجه می شود. انقلاب مشروطیت تأثیر عمیقی بر دگرگونی بینش مورخان ایرانی داشت و توجه آنان را به ابعاد گوناگون رویدادهای تاریخی و به ویژه نقش مردم جلب کرد. ب: محاکم عرف که به تخلفات و جرایم سیاسی و امنیتی مانند شورش، سرقت، نزاع و عدم پرداخت مالیات رسیدگی می کردند. این محاکم را قضات و مأمورانی اداره می کردند که از مقام های حکومتی فرمان می بردند و حقوق می گرفتند. محاکم شرع که دعاوی مدنی مانند دعواهای خانوادگی، ار ملکی و ارث را حل و فصل می کردند. در این محاکم، روحانیان قضاوت می کردند و هزینه های رسیدگی برعهد، طرفین دعوا بود.	
۶	اظهار نظر و قضاوت: الف: آنان از دیرباز به دلیل بافت و ساختار مذهبی جامعه سنتی ایران در میان اقشار مختلف مردم نفوذ فراوانی داشتند ومتکفل امور دینی بودند. روحانیون به سبب نظارت بر موقوفات و دریافت وجوهات شرعی از نظر مالی مستقل از حکومت بودند. معمولاً این قشر به دلیل عدم وابستگی به حکومت، در مقاطعی از تاریخ معاصر ایران در برابر قدرتهای خارجی ایستادگی کردند و اقدامات شاهان و درباریان قاجار را به چالش کشیدند. ب: قصد امیرکبیر از تاسیس دارالفنون این بود که آموزش دانشجو د ر داخل کشو ر را جایگزین فرستادن آنها به خار ج کند تا ا ز این طریق، بتواند بر محتوا و اساتید و روش ها ی تدریس، نظارت بیشتری داشته باشد. هدف رشدیه از برپایی مراکز آموزشی جدید، فراهم آوردن شرایط برای سواد آموزی به فرزندان تمام قشرهای مختلف جامعه بود.	۲
۷	توصیف و فهرست و طبقه بندی اجزا یا ویژگی های پدیده های تاریخی: الف: ۱-گسترش استعمار و غارت کشورهای آسیایی –آفریقایی ۲- افزایش استثمار و بهره کشی از کارگران در داخل اروپا ب: ۱- اعزام دانشجو به خارج ۲- سفرهای درباریان و سیاستمداران به خارج ۳- مهاجرت برخی از ایرانیان به کشورهای مختلف	۲
۸	کاربست و شواهد و مدارک تاریخی:	۱
	سؤالات تشریحی(علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)	
۹	نتایج قراردادهای گلستان و ترکمانچای را بنویسید؟۲ مورد۱- مناطق وسیعی از سرزمینهای حاصلخیز ایران در غرب دریای کاسپی(خزر)که شامل ولایات گرجستان، داغستان، ارمنستان، نخجوان و آران به روسیه واگذار شد. ۲- رود ارس مرز دو کشور قرار گرفت. ۳- ایران در عهدنامه گلستان از داشتن کشتی جنگی در دریای کاسپی (خزر) محروم شد. ۴- در معاهده ترکمانچای نیز ایران متعهد گردید که مبلغ ۵ میلیون تومان غرامت به دولت روسیه بپردازد ۵- به اتباع آن کشور نیز حق مصونیت قضایی (کاپیتولاسیون) بدهد.	۱

www-kanoon-ir

۱۰	۱- جلوگیری از نفوذ انگلیس که در لباس مشروطه خواهی، از مشروطه طلبان حمایت می کرد. ۲-کمک به محمدعلی شاه که طرفدار روس بود. ۳- پیشگیری از قیام ملت های منطقه قفقاز برای گرفتن آزادی، تحت تأثیر پیروزی مشروطه خواهان در ایران.	۱
۱۱	۱- تداوم و گسترش رقابت های استعماری ۲- رشد اندیشه ملی گرایی (ناسیونالیسم) ۳- ظهور قدرتهای جدید	۱
۱۲	به موجب قرارداد ۱۹۱۹ ، اداره امور دارایی و برخی دیگر از ادارات و وزارتخانه های ایران در اختیار انگلستان قرار می گرفت. همچنین مسئولیت تجدید سازمان و ایجاد ارتش یکپارچه ایران و تأمین اسلحه و تدارکات آن نیز به افسران انگلیسی داده میشد. در عوض، انگلستان متعهد می شد که وامی در اختیار دولت ایران قرار دهد تا تحت نظارت کارشناسان انگلیسی هزینه شود.	۱
	موفق باشید.	۲۰